

BORSSZEM JANKÓ

KONSTANTINÁPOLYBAN.

Ivánovics Iván. Lám ezek a gyermekek pusztá megjelenésükkel hódítják meg azt, a mit ágyuimmal meghódítani aligha fog sikerülni.

Előfizethetni a kiadó-hivatalban : Budapest, Ferencziek-tere 3. sz. Előfizetési díj : Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.

Egyes szám 16 kr.

Korteesvilág.

EGINDULT a nagy herceze-hurca,
Már hangozik: »ki a vivát?«
S kaszák helyett zászlók díszítik
A házak padlásablakát.
Egy héten négyszer van vasárnap,
A munka csak így-úgy halad
Künn a mezőn, — de értekezlet
Sűrűn van a malom alatt.

A koresma éjhosszat világos.
Naponkint van dulakodás,
A gyermek-nép csatája is mind
Csak »választódsi« — semmi más.
A zsandároknak sok a dolga,
Sok kézen megfordul a vas —
S gyakran repül föl itt is, ott is
Az átkozott vörös kakas.

Urak hintóznak egyremásra
A máskor csöndes faluba;
Az erkölcs fogy, — a pénz gyarapszik
S van új viganó, új suba?
A kalapokon toll piroslik,
Az orrokon meg borvirág,
Szóval sok áldásával egyfűtt
Beütött a kortes-világ.

Közelg a nap, hogy áhitattal
Az urnákhoz választni lép
S él alkotmányos szent jogával
»A felséges nagy úr — a nép.«
Hisz éljen, éljen a dicső jog! . .
De' majd egy választásnyit ér,
Ha a vetések szépen állnak
S ha nem leszen májusba dér.

Keleti utazás.

— Saját külön tudósítónktól. —

Bukarest.

Ez Románia, a romaniakusok fővárosa. Lakói dákorománok neve alatt ismeretesek. Szabadon járnak-kelnek megfigyelés, sőt kényszer-zubbony nélkül. A bukaresti tudományos akadémiának csak helyét láthattam, az épület a napokban leégett. Ami tudomány volt benne, az oda nem éghetett. Wohlthätig ist des Feuers Macht!

Egy szélroham végigfújt az utczákon és csodálkoztam, hogy nem bukaresti író írta a nagy mondást; ysa pur és homu vogmuc! A román parasztnők híresek szépségükről, ha megmosakodnak, az urfiak pedig, ha a festéket lemossák arcukról. Több gyönyörű boulevard

is látható — lerajzolva a városházán. Az utczaik világítás kitünő, csak hogy a gázfény nem látszik ki a lámpásokból, mert az üvegük piszkos. Azt mondják, ez jelképezi a nyugat érintkezését a kelettel, mely itt megy véghez.

Ruszcuk.

Megkérdeztem a bolgár fejedelemnek a trónörökösünk elé küldött szárnysegédét, hogy mikor szándékoznak a dunai erődöket a berlini békekötés értelmében lerombolni?

Válasza nem elégitett ki. Azt mondta ugyanis, hogy e békekötés bolgár példányának őket érintett pontját történetesen tintával öntötték le, s így nem is hajthatják végre. Üres beszéd — Sophia — Sophia! Megérkezésünk után pár perczczel mulatságos látványban részesültünk. A ruszcuki orosz konzul vágatott a trónörökös elé a bolgár miniszterelnök hátán. Ugyancsak megsarkantyuzta. A paripa szerette volna lovasát ledobni, de nem sikerült, hiába rugdalózott.

Várna.

Tengerparti kikötő a fekete tenger partján. Én e fekete tengert óriás kalamárisnak képzeltem — telve azzal a tintával, melyet e tenger ügyében váltott diplomáciai jegyzékek írására felhasználtak. Osalódtam — a víz színe kék. Tán azért, mert a schöne blaue Donau szakad belé. A ruszcuki vasutnak itt van végállomása. E vonalon a vonat már keleti gyorsasággal halad, két óránként egy fél mérföldet és a szén meggazdálkodása czéljából a mozdonyt az utasok huzzák. A várnai polgármester vezérlete alatt egy küldöttség tisztelgett Rudolf főhercegnél a város föméltságaiból, kiknek a királyfi fejenként egy pár csizmát ajándékozott, miket ők keztyüknek néztek. Mikor felvilágosították, igen csodálkoztak azon, hogy az európai luxus mennyire haladt.

Bosporus.

Begözlögtünk a csodás panorámába. Két oldalt ágyukkal megrakott erődökben őrzik a keleti kérdés kulcsait. Az orosz régóta vágyik e kulcsokra, hogy segélyükkel megfejtse a keleti feladatot. Be is lopózott volna már ide, de fél, hogy az ágyuk elkezdének torkuk szakadtából kiáltani s felébresztik az európai őrséget.

Konstantinápoly.

A szultán igen szép kioszkot épített Rudolf főherczeg számára, amely néhány millióba került. Diszörségül katonákat rendelt oda, kik három évi fizetésüket még nem kapták ki. Az ezredesük kérte a főherczeget, hozna a zsebében valamit a padisah diszebedjeiről, mert már 48 órája csak egy marék riskását kapott az állampénztárból — kölcsön. A beteg ember különben jó egészségnak örvend, mióta házi orvosai nem paczlizzák. Rosz testi állapota »medicin-krankheit«, ha magára hagynák — még fel is épülne. A főherczeg vadászott itt és egy fehér hollót lőtt. Kisült, hogy török államhivatalnok, aki pontosan kikapja a gázsiját.

Belgrád.

Milán fidélis, jó gyerek. Azt mondta, sokért nem adná, ha elcsaphatná magától a királyságot és beállhatna Bécsben studentnek. Ideálja a Graben és Kohlmarkt.

HÁROM FESTŐ.

(Képek, melyek nem kerültek a mütárlatba.)

§UTTYOMBERKI DÁRIUS

a helyhezet signaturájáról.

Haza minden előtt.

Este jött a parancsolat violaszin pecsét alatt, hogy ezentúl az országház folyosóin, ebédlőjében, könyvtárában csak képviselők fordulhatnak meg. Más *egyének* csupán képviselők kíséretében, különben a terem-biztos *urak* kiutasíthatják.

Elvben helyes, de gyakorlatilag sok inconvienssel járó intézkedés.

Példa.

Ha Börzeviczy W. M. barátom leberetváltatja a szakállát és egy marienbadi sikeres kura után megnyes-lesedve a folyosóra lép — mi történhetik meg?

Egy terembiztos ur éles sasszeme megpillantja, nem ismeri fel a megnyult, csupasz arczu egyénben Mór barátomat s így szól:

— Egyén!

Mór rá néz:

— Uram, én úr vagyok.

— Ne feleljen, egyén — hanem tessék innen kitisztulni.

— De kérem, biztos úr, hisz én Börzeviczy W. M. vagyok!

— Tereferé! Ismerem én Börzeviczyt.

— Leberetváltattam a szakállamat.

— Lárifári!

És Börzeviczy W. M. kénytelen magát kiutasítatva látni. Ily esetek elkerülése végett indítványozom, hogy:

Képviselők, kiknek külseje némi változtatáson megy keresztül, mely fölismerésüket megnehezíti, terem-biztosuri kiutasítások elkerülése céljából hordják ilyenkor zsebükben vagy előbbi állapotjukról szóló arczképüket, vagy pedig a mandatumot.

Ugy is keserves a képviselő mesterség a házon kívül. Már most még a házban is az legyen?

*

P. S. Még jóformán meg se melegedtem otthon, mikor a mellemnek szeliden neki szögeznek egy új német lapot, a »*Budapester Tagblattot*«. Amolyan ellenzéki kocza-Lloyd lesz, magyar emberek zornálja. Bittó Pista és Apponyi a fliglimanjai. Nyakrafőre tanulok németül, hogy jó magyarrá lehessenek én is, mert eb a magyar német nélkül.

— Pakkolj Pista!

Diák ismeretek tára.

Terjeszti: *Bukovay Absentius.*

— Vannak, akik azt hiszik, hogy eleget buktam már az univerzitáson, hogy felléphessek képviselőnek.

— Én csak antiszemita programmal lépnek föl, mert akkor nem kell hosszú dikciót bevágnom. »Üsd a zsidót!« — ezt még a legvadnaybandibb firma is betanulhatja.

— Ha Szilágyi Dezső professzor úr egy lelkes kortest akar, adjon nekem jóakaró kérdéscet az examenen.

Váljunk el!

— Jelenet a bíró előtt. —

Bíró. Tisztemhez képest megkísérlem a békítést: Ilka és József, ezennel fölszólítom önöket, hogy szeressék egymást.

Ilka. Nem lehet, mert ki nem állhatom. Minden bűnét megbocsátanám neki; de azt, hogy merészkedik férjemnek lenni — nem, soha!

Bíró. Tehát nem szereti?

Ilka. Teljes szivemből nem szeretem. Holtomiglan, holtáiglan.

Bíró. Férj ur, gyűlöli ön e nőt?

Férj. Gyűlölöm, mert szeretem.

Bíró. Tehát el akar tőle válni?

Férj. Inkább másodszor is elvinném, de jobban.

Bíró. Mit szól ehhez, feleség asszonyosság?

Ilka. Ó, nekem nagyon fontos okom van arra, hogy elváljak.

Bíró. Tán, hogy máshoz menjen?

Ilka. Eszemben sincs. Hogy ezt tehessem, nincs szükségem az elválásra. Férjes asszony létemre kétszer is váltottam már én jegyet.

Bíró. De hát mi erősebb oka lehet?

Ilka (szeméremmel.) Művészi okok!

Bíró. Művészi okok? Hogyan?

Ilka (gráciával a bíró füléhez hajlít, sugva:) Tetszik tudni... a reklám! Már két hete, hogy nem vagyok szóbeszéd tárgya. Csak kell az embernek tenni valamit a halhatatlanságért?

Bíró (alla leesik s néz.)

Ilka (szorítólag.) Ugy-e hogy megértett?

Bíró. Teljesen. De... (Ilka fülébe sugva)... ha most elválasztom önöket, akkor vége a komédiának.

Ilka (pajzánul.) Ó dehogy!... *Ilisz megint hozzá mehelek!*

Bíró. Vagy úgy! (Elválasztja őket.)

Óda a magyar ökörhöz.

— Zengi Krazelhuber Tóbiás preschpurgi háziúr. —

Ámpár a brünczip a legfélé tolog
Minden emperdüll, — montja a herr barann
Eibischeitig, aki brodektek éntülem —
Früss ma a brünczip!

Mert Xámdmonarchiet gifán pár a szívem,
S Wien Kaiserstadtnak fatyog loyall hife,
S puapár mótyorsádot natyon tyilelek, —
Énegeleg ma

Mótyor ögörneg hankos tieséredéd,
Emelve négi Preschpurgpa manament,
S löllgesedéspen dzsag aszd uaditoszog:
Mótyor ögör hoch!

Dreimal hoch! Elljen! Mótyor ögör fíád!
Mik tyusz Preschpurgpa asz uj fázsarra föll
S hulladsz itten sába arant negung
Pözsoniaknak.

S ti gutyja sito muaha geresgedög,
Ti se nem félve tyujjedeg pádoran.
Nem eglel id fel, séd fogad szívesen
Simoni Iván.

Mótyor ögör! — gi a Nagelschmied gomát,
Gi fan ety bécsi Fleischhacker-präziusz, —
Tettél mótyorra, — pelém is csuagatz te
Badriodizmuszt.

S ha simpfol déged ealencz Pösinger ua,
Gi ety stadhallder és makas úraszág,
Giáldog négi, pizgén múdadva rád:
P. p.!

Akadémiai tagajánlások.

— A Budapesti Hírlapból. —

Rendes tagul:

Beöthy Zsolt. Levelező taggá megválasztása óta nem irt semmit, a mi csak komoly ön-kritikáját mutatja; mert jobb így, mintha beötise-eket irt volna. De ha rendes taggá megválasztják, írni fog irodalmi párhuzam-könyvet Hamletről és Scharf Móriczról, egy húsz kötetes művet az emberi gondolkodás történetéről, rendszerbe fogja önteni korunk bölcséletét, és meg fogja alkotni a magyar irodalmat.

Levelező tagokul:

Sasvári Ármin. Kitünő bakaleveleket irt a Pesti Naplónak Boszniából. Minthogy föltehető, hogy Bosznia Flóráját senki sem ismeri jobban, mint ő, ajánltatik a természettudományi osztályba.

Dr. Korányi Frigyes. Ajánlja: Boncz Lancelot, V. éves orvosüvendék, akad. rendes tag. Az ajánló neve feleslegessé teszi a bővebb okadatolást.

Nagy Miklós. Született Kolozsvárt, kálvinista. Szép-író. Mindig szalad. Lábával szerkeszti a »Vasárn. Ujság«-ot.

Széll György. Ajánlja: *Thaly Kálmán.*

A filozofiai kar 60 növendéke. } Ajánlja *Szilágyi*
A muzeumi és levéltári irnokok }
Sándor, a ki később névsorukat is közzé fogja tenni.
(Es így tovább le egészen Csemege-ig, a kit azonban
az osztály tagjai megszokálnak s nem mernek ajánlani.)

KIRÁLYUTCZAI LEVÉL

Seiffensteiner Solomonhó, a svógoromhó, a bótoshó,
a háramdabotczába.

Kedvesch schógor-
lében!

Kereschlek, kotat-
lak, jajgatlak, schirat-
lak; de özért scheholsche
nem tonálhatlak! Az én
phiam a Spiczényi Ár-
pád, oki van edj phitol
jerek, de özért van ed
nadj politikos — száz
esztendeig éljen — ozt beszéli, hoid vadj te edj döhös
kortesch az Ütvös oraságtól ésch vadj foltonosan párt-

kohnferenczen ésch ottand beszélsz naczerő dikciónokat.
Solomon! Solomon! Sok nem jársz dolmánban, rájthosli-

ban fokoschchal, meg csotorával?! Ogy gondolok, hoid
ahhoz nem vagyolsz már elég phitol.

Honleányi üdv-levél

a vivó hölgyekhez.

Lengenádfalva, hü-hó 16-án.

Imádott honnővérükéim!
D'Arc Janka, az orleáni francia orosz lány napja koránlyik nekünk egy biztató bajnal iblany szürkületének rózsás pitymallatában.

Igen, ó igen!

Felénk int Libusa fényes árnya, s felénk csattogtatják pajzsait a dahomeji hőshölgyek. Megtaláltuk a hüvelyt, melyben a vitőr megfér a rózsával; megfér a Szemira-

mis, a szemérem is. Emezen amazon az, ki tündöklő példával ragyog előttünk.

A közfigyelmet kihi-

A himek bámulatát kivívtuk.

Elhó- és elbóditottuk a nyegle himfiakat.

Eltiprott nemünk jogaiért lebbenünk a síkra, mint vértess pillangók. A diaviadalra, majd a diadalmi dalra, dallva vagdalva szállunk mi most!

Nemde?
Igen, ó igen!
Eddig bájnokai, most bájnokai nemünknek: hő bős hölgy egy virágszálig mindegyikünk.

Vivos voco, mondja a költő. Kihívjuk a vivókat.

Imádott Boldizsárom, a megfélekezett zsarnok, a kemény szittyá, aczéom győzelmes hegye alatt megroskadt.

Nyög letiporva hűnfia!

A ki velünk, azt karjainkba zá- — aki ellenünk, azt kardjainkba várjuk.

Nemde?

Igen, ó igen!

Hőskebeldaganatos bájüdvözlettel.

Lengenádfalvay Kotlik Zirzabella.

Tönődések

Seiffensteiner Solomentól.

— Nem is nadjon sadálkozom azon rajta magamat, hojd a pápo nem tonálja magának oj lakást, mikor hát mindétig háborót folytatja a szabad kümövesekkel.

— A mi krónherczegünk a Rodolf mastand járja az ezeregy éj biredalmába. Bizomosan aval a toposztolással fogja onant vissza jünni,

hojd: a hun anyi sok az éjszaka, otand sütétnek moszjój lenni.

„Buborékok.”

Hálátlan publikum! Megvárja, hogy Csiky minden esztendőben ellássa két három darabbal, s aztán duzzog, hogy az ujdonsághoz semmi köze sem volt a műzsának. Mintha bizony az istenasszonynak nem volna szüksége kilencz hónapra.

*

Ez a Csiky leggyöngébb darabja — mondogatták a premiere-en. Ez a tévedés már sokszor elfogta a Csiky tisztelőit, azért hát csak nyugtával dicsérjük a napot. A kik azt képzelik, hogy Csiky ennél rozszabbat nem fog irni, nem számítanak virtuozítására. Mint minden, ez is csak számítás nála. A nagy mester csak azért ir egy ujabb darabot, hogy a megelőzőnek biztosítsa a sikert. Így aztán, a mily arányban csökken drámáinak irodalmi színvonala, olyan arányban növekszik az ő drámairói hirneve.

*

Az »Egyetértés« azt írta a szomorú ujdonságról, hogy a mindennapi életnek élezlap-szerű tárgyalása. Részünkről tiltakozunk.

*

Az előadásban *Náday* ur volt a legmulatságosabb. Olyan vigyázatlanul dobálta a fejét előre és hátra, jobbra és balra, mintha kölcsön kérte volna. Még egyszer el találja vesztetni. Pedig ez a fő az, a mi fő-dolog a Csiky darabjában.

*

Kivágtunk egy pár kritikát a »Buborékok« ról saját külön ollókkal. Ime a legszebb példányok :

Nemzet. Quel génie!
 Quel homme!
 Quel dentiste!
 Il n'y a que lui!
 Il n'y a que lui!

A darab ugyan minden kritikán alul van, alakjai részint a Paprika Jancsi bódéjából szöktek meg, részint a bolondok házából. Meséje sokkal ostobább, mint a milyen rossz. *Mais*

Quel génie!
 Quel homme!
 Quel dentiste!
 Il n'y a que lui!
 Il n'y a que lui!

Keszler.

»Főv. Lapok.« Cziky Gergely, jeles hazai drámaköltőnk nem éppen legujabb, de nem isz legrégebb, trágikus-vig-közepes faju műve: a »Buborékok« szokkal nagyobb tetszéssel fogadtatott, mint ha véletlenül rosszabb lett volna. A rendkívüli hatás, melyre ez a darab törekedett, annál ezodalatra méltóbb, mert voltaképpen Cziky realisztikus alakjai annál inkább hatnak, minél kevészbbé tetszenek. Czikynek szok az ellenszége, de barátjai nem kevészbbé szokak. De barátjai sz ellenei egyaránt el fogják iszmerni, hogy ha ez uj darab nem isz éppen oly klasszikusz, a mint azt szokan nem állítják, mégisz oly szok pénzt fog eredményezni nagyrabcezült hazánk első műintézetének pénztárába, hogy a szegény *dráma-bírálnak*, kik nem éppen örjögve mulatnak Cziky darabjai előadásza alatt kényelmesz, de ingyenesz zárt-székeiken, legalább pontoszan ki lesz fizethető az a hat-száz forint tisztelet-honorarium, mely rájuk nézve szokkal inkább fájdalom-pénz, mint szorosz értelemben vett munkadíj.

Vadnai.

Egyetértés. Jóslata után soha se hittük volna, hogy Csiky valaha ilyen rossz próféta lesz. Nem akarjuk drámairói reputatioját *jós-latolgatni*; mert ha Csikyt, mint író *fontolgatjuk*, azonnal észreveszszük, hogy őt mint embert *mászálni* kellene. — Ajánlanám, hogy Paulay törölje ki a Náday szerepét, mely a darabot fentartja, — ha nevem nem volna Mihály, melynek diminutivja Miska, s ennél-fogva valaki rám foghatná, hogy én Csiky darabját meg akarom *miskárolni*.

Mihály József.

»B. II.« Nem »buborékok«, hanem »bugyborékok.« Nem egy derült, pihenő szellem költői szappanbuborékai, hanem egy izzapos tónak a bugyborékolása, a melyet egy izzadó munkás kéznek a sóprése idéz elő. Ha ez a darab éppen olyan okosan volna megcsinálva, mint a milyen szorgalmasan van megmunkálva, nagyon kitűnő volna.

Ha az eleje olyan volna, mint a milyennek a végének lennie kellene, diszére válnék a szerzőnek is, a színbáznak is. — ű.

Pesti Napló. Ennek a darabnak a sikere nem volt zajos. De nem volt zajos a bukása sem. Ha bukása lett volna zajosabb, akkor — hiteles forrásból eredő értesülésünk szerint — sikere lett volna még kevészbbé zajos. Ellenben, ha sikere lett volna sokkal zajosabb, akkor bukásának tényezői minden előre látható tényezők számba vétele mellett, kevészbbé zajosan csoportosultak volna az események előterébe. Szóval: semmi zaj nem volt és így esedik azon feltevés, hogy a Horváth által játszott képviselőben *Zay* tisztelt képviselő- és párttársam képét kellene felismernünk. *Bizay* nem volt a közönség körében és *Zajonghi* csak azért nem játszott, mert nincs szerződtetve és különben is opera-énekes.

Urváry Lajos.

Álljon még itt egy pár a meg nem jelent kritikákból is: Nem adom egy év alatt gyűjtött tantieme-jeimért, hogy ezt a darabot nem én irtam.

Berczik.

De szerettem volna ezt a darabot én írni meg — névtelenül.

Almás.

Ej, mit! Kritikák!
 Eloszlik mint a *buborék*,
 S marad — két ezres osztalék.

Csiky.

Apró hírek.

△ *Jókayt* ismét föllépteti *Ilyefalva*. Ha megengedi bukni, változtassa mindjárt *Hütyefalvára* nevét.

* **A föllei republikánus** borgyárának pinczejében szaglálódott a fináncz. »Mi van ezekben?« — kérdi egy rengeteg hordó-sorra mutatva. — »*Választóvíz*« — felelé komolyan a képviselőjelölt képviselő. Igazat szölt, — a választásokra szánt műborok pihennek ott.

+ **Gróf Batthyány Lajos**, győri főispán, fölépült *vörhenyéből*. Sajnálattal halljuk azonban, hogy ismét aggasztólag megbetegedett, mert a *fogai jönnek*.

Csodabogár.

— Komédiás-czédula. —

MA AROGSCHALASC
 NAGYREDKIVÜLI
 ELEADAS
 A MAGOSÁB EREMU
 TESTYAKORLAT ES KÖTÖLTANCS
 ZARADERÜL.

EYNAGYTREFAS PANDOMIA

▲ Kistörök lo fogja mogat prodekalni
 HELYEK ARA ÉLSO HEIY

40 KR. MASODIK 20 KR. 3 HEIY 10 KR.

KESTETE 7 ORA

NÖSÖHELY A Vásártér.

